

Sygn. akt II CZ 206/10

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku T. S. i J. S.

przy uczestnictwie Powiatu S.

o zasiedzenie nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 kwietnia 2011 r.,

zażalenia wnioskodawców

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 6 września 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 6 września 2010 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawców T. S. i J. S. od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie o zasiedzenie nieruchomości, przy uczestnictwie Powiatu S. Podstawę prawną odrzucenia skargi stanowił art. 398 § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. z uwagi na nieuiszczenie opłaty od skargi w wysokości 2.000 złotych, do czego Sąd zobowiązał wnioskodawców, a wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu 3 sierpnia 2010 r.

W zażaleniu wnioskodawcy wnoszą o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 112 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, a termin do uiszczenia opłaty upłynął bezskutecznie i uznano skargę za nieopłaconą, podczas gdy postanowienie wydane po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, przy wniesieniu skargi kasacyjnej zostało przez wnioskodawców zaskarżone zażaleniem do Sądu Najwyższego i do czasu jego rozpoznania nie stało się prawomocne, zatem termin do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej nie rozpoczął jeszcze biegu. Termin ten zaczyna biec od dnia doręczenia wnioskodawcom ewentualnego postanowienia Sądu Najwyższego o oddaleniu zażalenia. Wobec tego, zdaniem skarżących nie ma podstaw do uznania skargi za nieopłaconą. Ponadto, zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie art. 394¹ § 1 pkt 2, art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 380 oraz art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie lub błędne zastosowanie przez przyjęcie, że na wydane po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji orzeczenie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, przy wniesieniu skargi kasacyjnej, nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego, co spowodowało odrzucenie zażalenia na postanowienie o odrzuceniu zażalenia w przedmiocie odmowy zwolnienia wnioskodawców od kosztów sądowych, podczas gdy takie zażalenie

przysługuje na każde postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jako bezzasadne należało oddalić w całości.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy od postanowienia sądu drugiej instancji, mocą którego oddalono wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony po raz pierwszy przed tym sądem, przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy, wnioskodawcy złożyli skargę kasacyjną wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, w tym od opłaty od skargi. Wniosek ten został oddalony w całości mocą postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 21 lipca 2010 r. (k. 315). Wnioskodawcy wnieśli zażalenie na powyżej opisane postanowienie, które z kolei postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2010 r. zostało odrzucone, jako niedopuszczalne w świetle art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. (k. 330). Sąd Okręgowy wezwał prawidłowo skarżących do uiszczenia w terminie tygodniowym opłaty sądowej od skargi kasacyjnej pod rygorem jej odrzucenia. Wezwanie to doręczono w dniu 3 sierpnia 2010 r. (k. 319). Po bezskutecznym upływie terminu do uzupełnienia braku fiskalnego skargi kasacyjnej, Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 6 września 2010 r. odrzucił skargę (k. 334). Wnioskodawcy złożyli także zażalenie na postanowienie z dnia 31 sierpnia 2010 r. o odrzuceniu zażalenia na postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych. Sąd Okręgowy odrzucił opisane w zdaniu poprzednim zażalenie mocą postanowienia z dnia 24 września 2010 r. (k. 344). Wobec tego, należy stwierdzić, iż aktualnie przed Sądem Najwyższym nie toczy się postępowanie w przedmiocie zażalenia od postanowienia o odrzuceniu zażalenia na postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, jak mylnie wskazali to skarżący w rozpoznawanym obecnie zażaleniu (zob. s. 3 uzasadnienia zażalenia).

Sąd Najwyższy rozstrzygnął już podniesione na wstępie zagadnienie, uznając, że art. 394¹ § 1 k.p.c. obowiązujący od dnia 22 maja 2009 r., nie ma zastosowania do postanowienia sądu drugiej instancji orzekającego po raz pierwszy w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych, np.: od opłaty

sądowej od skargi kasacyjnej. Takie postanowienie sądu drugiej instancji nadal nie podlega zaskarżeniu do Sądu Najwyższego, gdyż pojęcie kosztów procesu o jakich stanowi art. 394¹ § 1 k.p.c. nie obejmuje instytucji zwolnienia od kosztów sądowych, jako całkiem odrębnej od kosztów procesu (zob. postanowienie SN z 13 stycznia 2010 r., II CZ 81/09, Lex nr 677772). Sąd Najwyższy rozpoznając zażalenie w niniejszej sprawie w pełni podziela przedstawiony pogląd.

Wobec powyższego, sąd drugiej instancji po wydaniu postanowienia oddalającego wnioski skarżących o zwolnienie od kosztów sądowych, prawidłowo wezwał ich do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 2.000 złotych, określając wysokość opłaty, termin jej uiszczenia i rygor niewykonania zobowiązania. Wezwanie to zostało skutecznie doręczone wnioskodawcom w dniu 3 sierpnia 2010 r. (k. 319). W dniu 2 września 2010 r. sporządzono notatkę urzędową złożoną do akt sprawy, z której treści jednoznacznie wynika, że do dnia jej opracowania na rachunek Sądu Okręgowego nie wpłynęła opłata od skargi kasacyjnej (k. 333). Z uwagi na to, iż po upływie terminu wnioskodawcy nie uiszcili opłaty od skargi kasacyjnej, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim prawidłowo odrzucił skargę jako nieopłaconą na podstawie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

Z omówionych przyczyn, zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 6 września 2010 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej, jako bezzasadne należało oddalić w całości na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.